

РОЗВИТОК СУХИХ ПОРТІВ ДЛЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗЕРНОВИХ ВАНТАЖІВ

*Мазуренко О. О., к.т.н., доцент, Кудряшов А. В., к.т.н., доцент
Український державний університет науки і технологій*

DEVELOPMENT OF DRY PORTS FOR THE TRANSPORTATION OF GRAIN CARGO

*Oleksander Mazurenko, PhD, Associate Professor, Andrii Kudriashov, PhD, Associate Professor
Ukrainian State University of Science and Technologies*

В складних умовах сьогодення Україна виконує свої міжнародні зобов'язання щодо постачання зернових вантажів на міжнародний ринок. Так, транспортна галузь доволі швидко змогла відреагувати на військові дії та перебудувати логістику поставок. Для зменшення завантаження ще діючих морських портів та значного підвищення інтенсивності використання річкових портів вітчизняні логістичні компанії почали використовувати сухі порти [1]. Деякі з них навіть побудували нові, інші – вклалися в розвиток вже існуючих [2,3].

Сухі порти є часто використовуваним варіантом для перевезення зернових вантажів, так їх використання має ряд переваг [4]. До переваг можна віднести зменшення ризику псування вантажу за рахунок наявності спеціальних умов зберігання зерна. Також відбувається зниження на транспортування. Окремо слід зазначити збільшення швидкості обробки вантажу. У сухих портах зазвичай є високотехнологічні системи перевантаження, що дозволяє збільшити швидкість обробки вантажу і зменшити час очікування суден.

Але слід зазначити і наявність певних недоліків при використанні сухих портів [4]. Одним з головних недоліків є вартість інфраструктури. Інфраструктура, необхідна для підтримки сухих портів, може бути дуже дорогою, що знижує економічну ефективність цього типу портів. Для вирішення цього питання необхідно залучати великих інвесторів, в тому числі і державу, як основного інвестора. Крім цього, необхідно залучати до розвитку інфраструктури Укрзалізницю, як одного з головних перевізників зернових вантажів та фактично єдиного власника та оператора магістрального залізничного транспорту.

Нажаль організація перевезень зернових вантажів при використанні сухих портів відбувалася в складних умовах війни і потребує удосконалення. Впровадження сучасних технологій зберігання та обробки зерна дозволить знизити витрати на зберігання та підвищити якість зерна. Продуманий розвиток інфраструктури дозволить забезпечити більш ефективно та швидко перевантаження вантажів, зменшити час очікування суден та забезпечити більш точне планування перевезень. Сухі порти можуть використовувати екологічно чисті технології, такі як використання вітру, сонячної енергії та інших джерел енергії, що дозволяє знизити витрати на електроенергію та зменшити негативний вплив на довкілля.

Але в першу чергу слід звернути увагу на розвиток та впровадження цифрових технологій. Використання новітніх цифрових технологій не потребує значних вкладень, але дозволяє забезпечити точніше планування перевезень, моніторинг зернових вантажів та їх зберігання, зменшення кількості працівників, підвищити безпеку перевезень. Ось декілька можливих цифрових технологій, які можуть бути використані. Системи IoT (Internet of Things) можуть бути встановлені на судах та складах зернових для забезпечення цілодобового моніторингу параметрів зберігання зерна та позицій суден. Це дозволить оперативно виявляти та усувати проблеми з якістю зерна, а також забезпечити точніші терміни поставки. Впровадження сучасних автоматизованих систем управління, які можуть допомогти у забезпеченні ефективного розподілу зерна в складах та на судах, зменшенні витрат на зберігання та підвищенні якості зерна.

Окремо слід звернути увагу на розвиток транспортної логістики. Використання сучасних методів транспортної логістики дозволяє забезпечити оптимальну маршрутизацію перевезень, зменшити витрати на транспортування. Так, наприклад, впровадження системи електронного документообігу може забезпечити більш швидку та безпечну обробку документів, пов'язаних з перевезенням зернових вантажів. Наприклад, це можуть бути

документи про якість та кількість зерна, дозвільні документи, договори тощо. Це дозволить зменшити кількість помилок, пов'язаних з ручним введенням даних, та зменшити час на обробку документів. Використання аналітичних систем може допомогти в плануванні та оптимізації маршрутів перевезень.

Список посилань.

1. Олександр Тодуров. Сухий порт: як забезпечити оперативну логістику в умовах війни. URL: <https://mind.ua/openmind/20238657-suhij-port-yak-zabezpechiti-operativnu-logistiku-v-umovah-vijni> (дата звернення: 09.04.2023).

2. Анна Лиса. Порти Дунаю рекордно наростили обсяг перевезення зернових. URL: <https://landlord.ua/news/porty-dunaiu-rekordno-narostyly-obsiah-perevezennia-zernovykh/> (дата звернення: 09.04.2023).

3. "Євротермінал" добудував залізничну гілку від Сухого порту до станції Одеса-Пересип. URL: https://lb.ua/economics/2021/01/13/475112_ievroterminal_dobuduvav.html (дата звернення: 09.04.2023).

4. Загородня Ю.В. Перспективи стратегічного розвитку морських портів України. Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. 2020. № 4. Т1. С.49-58.

УДК 656.2

МАРКУВАННЯ ВАНТАЖІВ НА ВІДКРИТОМУ РУХОМОМУ СКЛАДІ

*Назаров О. А., к.т.н., доцент, Кондрашов А. С., студент
Український державний університет науки і технологій*

MARKING OF CARGO ON OPEN ROLLING STOCK

*Nazarov O. A., Ph.D., associate professor, Kondrashov A. S., student
Ukrainian State University of Science and Technology*

Наразі Україна переживає період складних випробувань. Через воєнний стан різко обмежилися експортні можливості країни. Закрито авіасполучення, заблоковані порти Чорного та Азовського морів. Однак, залізничний транспорт продовжує працювати в умовах конкуренції на ринку перевезень з іншими видами транспорту. Щоб зберегти клієнтуру, дуже важливо мати безконфліктні відносини з користувачами послуг залізничного транспорту. Це має забезпечити стабільний попит та збільшити обсяги перевезень.

Під час перевезення вантажів залізничним транспортом існують ризики псування, пошкодження або розкрадання вантажу.

Якщо на станції навантаження вантаж завантажений у вагон засобами вантажовідправника, то прийомоздавач приймає його до перевезення зазвичай без контрольної перевірки маси вантажу. На станції призначення вантаж так само, тобто без перевірки маси, видається залізницею вантажоодержувачу, але так роблять лише за умов відсутності візуальних ознак наявності розкрадання, псування, пошкодження або недостачі вантажу. У випадку виявлення ознак псування, розкрадання або недостачі вантажу створюється спеціальна комісія з представників вантажоодержувача і перевізника для перевірки маси, фіксування ознак розкрадання, псування або пошкодження вантажу і складання комерційного акту для подальшого з'ясування винних.

Сконцентруємо увагу на виявленні ознак розкрадання або нестачі під час видачі вантажу одержувачу.

У разі здійснення перевезення залізницею, навантажені вагони відкритого рухомого складу не пломбують. Тому якщо одержувач вбачає ознаки розкрадання або нестачі вантажу, він зажадає скликання комісії з приймання вантажу для складання відповідного акту з метою відшкодування у подальшому збитків вантажоодержувачу у судовому порядку, якщо суд доведе, що залізниця є винною.